

KL

› KL
NOVEMBER 2017

EFFEKT MÅLING

EFFEKTRAPPORT 2017 FØRSTE HALVÅR

Effektrapport 2017 første halvår

Kontoret for Digitalisering og Borgerbetjening
Økonomisk Sekretariat
Kontoret for Vækst og Beskæftigelse

© KL
November 2017

Produktion: KL's Trykkeri
Design: e-Types
Tryk: KL's Trykkeri

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S
Tlf. 3370 3370
kl@kl.dk
www.kl.dk

INDHOLD

INDHOLD	3
TABEL- OG FIGUROVERSIGT	4
RESUMÉ	5
1. INDLEDNING	6
2. METODE	7
2.1 DEFINITION AF KONTROLTRIN	7
2.2 REGISTRERINGER I EFFEKTMÅLINGSREDSKABET	8
2.3 DATA FRA KOMMUNERNE.....	8
2.4 KOMMUNERNES OG DEN FÆLLES DATAENHEDS OPGØRELSESMETODE	8
2.5 KVALITETSSIKRING AF DATA.....	9
2.5 INDSATSEN I KONTROLENHEDERNE.....	9
2.6 KLS INITIATIVER PÅ KONTROLOMRÅDET.....	9
3. DE OVERORDNEDE RESULTATER AF KOMMUNERNES EFFEKTMÅLING	10
3.1. EFFEKTMÅLINGEN FØRSTE HALVÅR 2017.....	10
4. KOMMUNERNES SAMARBEJDE MED INTERNE OG EKSTERNE MYNDIGHEDER	12
4.1. SAMLET OVERBLIK OVER KANALERNE	12
5. ANALYSER PÅ YDELSESTYPER	16
5.1. KOMMUNERNES KONTROL MED DE KOMMUNALE YDELSESTYPER	16
5.2. EFFEKTEN OPGJORT PÅ YDELSESTYPER.....	17
6. HVORDAN BLIVER DER SNYDT – (SAGSTYPER)	19

TABEL- OG FIGUROVERSIGT

Tabel 1: Oversigt over Kommunernes og Den Fælles Dataenheds opgørelse over registersamkørte sager	8
Tabel 2: Overordnede resultater af analysen	11
Tabel 3: Kanaler der leverer sager til kommunerne.....	13
Tabel 4: Antal sager kommunerne videresender til andre myndigheder	15
Tabel 5: Overblik over de kommunale ydelsestyper	16
Tabel 6: Overblik i kr. for de 3 største ydelsestyper	17
Tabel 7: Effekten fordelt på ydelsestyper	18
Tabel 8: Overblik over sagstyper og andele af sager	20
Figur 1: Kanaler der leverer sager til kommunerne (1. kvartal 2016 vs. 2016).....	13
Figur 2: Udviklingen fra år 2016 til år 2017 i sager som kommunerne videresender (%)	15
Figur 3: Udviklingen fra 2016 til 2017 i sager fordelt på ydelsestyper (%)	17
Figur 4: Udviklingen fra 2016 til 2017 i sager som kommunerne videresender (mio. kr.)	18
Figur 5: Udviklingen fra år 2016-2017 fordelt på sagstyper (mio. kr.)	20

RESUMÉ

Kommunernes kontrolindsats har siden den første effektmåling blev gennemført for 1.kvartal 2016 gennemgået en markant udvikling. Der er tale om, at området er blevet professionaliseret gennem en massiv indsats af de kommunale kontrolteams og KL's initiativer på området. Desuden har kommunerne taget registersamkøringsværktøjet til sig, som betyder, at de anvender en automatiseret metode til at få udsøgt en stor del af deres kontrolsager på.

De 3 gennemførte effektmålinger dokumenterer et stigende antal behandlede sager og samtidigt en effekt, som også stiger for hver måling.

Resultatet for første halvdel af 2017 viser, at der er behandlet 11.893 sager. I rapporten er det valgt at omregne dette til helårsindsats, så det kan sammenlignes direkte med seneste måling for året 2016.

Således estimeres resultatet af den samlede kontrolindsats for år 2017, til at udgøre 24.000 behandlede sager. Dette vil i så fald være en stigning på knap 3.500 sager i forhold til 2016. De foreløbige resultater fra første halvår forklarer denne bevægelse med, at der i al væsentlighed løftes ca. 2.800 flere sager, der er startet internt i kommunen, ligesom der er en stigning på 1.300 sager fra Den Fælles Dataenhed (læs mere herom i afsnit 4).

Den samlede fremskrevne helårseffekt for de deltagende kommuner udgør 371 mio. kr. for 2017. I 2016 udgjorde den samlede effekt 312 mio. kr. og er en forøgelse af effekten af det samlede resultat på 19% fra 2016 til 2017.

Der er sket en stigning i antallet af de registersamkørte sager fra Den Fælles Dataenhed. De udgør nu 25% af kontrolsagerne, i 2016 lå tallet på 22%. Hitraten øges løbende, og der er sket en stigning på 5 procentpoint fra 9% i 2016 til 14% i 2017. Særligt er det interessant at bemærke, at stigningen i effekten er stor, idet den springer fra 9 til 14 procentpoint, som i princippet svarer til en forbedring på ca. 50%.

01/ INDLEDNING

Det er nu tredje gang KL og kommunerne foretager en analyse af kommunernes kontrolindsats. 88 kommuner har registreret i KL's redskab og effekten af deres kontrolindsats er beregnet til at udgøre 185 mio. kr. for 1. halvår 2017.

Effektmålingerne opgøres med det formål at følge udviklingen af den dybdegående kontrolindsats med sociale ydelser i kommunerne. Opgørelsen er foretaget på baggrund af registreringer for perioden 1. halvår 2017. Denne måling følger de to foregående målinger, nemlig: 1. kvartal 2016, samt hele året 2016.

2017-tallene er opregnet til en forventet helårseffekt på baggrund af kommunernes effektmåling fra første halvdel af 2017. Denne opregning muliggør, at kommunernes foreløbige indsats på kontroltrin 3 i 2017 kan sammenlignes med resultaterne fra 2016.

Summen af årsværk der beskæftiger sig med kontrolopgaven i de 88 kommuner estimeres til 202 årsværk. Det giver et gennemsnit på 2.24 medarbejdere pr. kommune.

I Økonomiaftalen for 2016 indgik KL og Regeringen aftale om at dokumentere udviklingen i kommunernes kontrolindsats på kontroltrin 3 (den dybdegående kontrol) gennem halvårslige effektmålinger, og udgør årsagen til gennemførelse af effektmålingerne på kontrolindsatsen.

02/ METODE

Denne afrapportering baserer sig på kommunernes registreringer af afsluttede sager på kontroltrin 3 for 1. halvdel af 2017.

For sammenlignelighed er alle tabeller omregnet til helårseffekt for 2017 for at kunne drage sammenligning med den seneste opgørelse for år 2016.

Dokumentationsredskabet og opgørelsesmetoderne er udviklet af KL i samarbejde med 11 kommuner og Udbetaling Danmark i efteråret 2015.

Metoden er en fælles standard for opgørelse af effekten af kontrolindsatsen med den dybdegående kontrol (kontroltrin 3). Samtidig kan redskabet generere ledelsesinformation til intern brug i kommunen. Endelig giver det mulighed for at foretage benchmark af den enkelte kommunes egne tal op imod det resultat, der tegner sig for alle landets kommuner.

I nogle kommuner kan den interne afrapportering være afgjort af, hvilke opgaver der konkret udføres af kontrolgruppen. Fx kan visse typer af adviser eller efterreguleringer på udvalgte områder blive løst af kontrolgruppen og ikke af ydelsesmedarbejderne. For at sikre sammenlignelighed og synlighed om kommunernes indsats, har KL i samarbejde med en række kommuner udarbejdet en vejledning og en FAQ, der løbende opdateres. Her er der redegjort for definitioner af relevante begreber og information om registreringspraksis.

KL og Udbetaling Danmark arbejder videre med udvikling af effektmålingsværktøjet, ligesom der arbejdes på at styrke samarbejdet med de øvrige mulige leverandører af oplysninger. Endelig fortsæt-

ter arbejdet for at anvende det omfangsrige datamateriale til at synliggøre og udvikle best practice på området.

Den næste afrapportering sker på baggrund af kommunernes registreringer for 1. halvår 2017.

2.1 Definition af kontroltrin

Konkret tages der afsæt i den nuværende kategorisering af sagskontroller på enten kontroltrin 0, 1, 2 eller 3.

Kontroltrin 0 omhandler information til borgerne om pligter og rettigheder. Dette sker gennem mange forskellige kanaler og bl.a. i samarbejde med Den Fælles Dataenhed, hvor der årligt skal gennemføres informations- og kontrolkampagner på udvalgte områder.

Kontroltrin 1 omfatter kontroller i forbindelse med behandlingen af borgerens ansøgning. Kontroltrin 2 omfatter de løbende kontroller, som fx et flytteadvis eller et advis fra e-indkomst genererer.

Der arbejdes fortsat på at finde relevante indikatorer, der kan vise udviklingen af den gode sagsbehandling i ydelsesenhederne på både kontroltrin 1 og 2.

I KL's faglige vejledning s. 8¹ defineres sager på kontroltrin 3 på følgende måde:

”Sager, som er opstået på baggrund af kontroloplysninger (undringer) fra andre myndigheder, borgere eller kolleger internt i kommunen, og som derfor skal udtages til særlig kontrol, registreres som en kontroltrin 3-sag. Dette gælder også sager, som er opstået som følge af registersamkøring.”

---

1) http://www.kl.dk/ImageVaultFiles/id_76744/cf_202/Faglig_vejledning.PDF

Betingelsen for at en sag defineres som en kontroltrin 3-sag, og dermed er blevet medtaget i kommunernes registreringer til KL, er, at der dels har været en undring, og dels at undringen har krævet en særlig dybdegående kontrol, som ikke har været del af den almindelige sagsbehandling.

2.2 Registreringer i effektmålingsredskabet

Kommunerne har registreret hver enkelt sag på sagstype, ydelsestype og kanal.

Sagstyperne lægger sig op ad Udbetaling Danmarks definitioner. Dette er besluttet, for at det på sigt vil være muligt at indsamle information om kendte snydmønstre, ligesom det vil sikre en vis grad af sammenlignelighed.

Under ydelsestyperne registreres den ydelse, der som følge af kontrolsagen er blevet reguleret. Der er typisk tale om forsørgelsesydelse, men også andre mindre ydelser kan være omfattet af en kontrolsag. Derfor åbnes mulighed for at registrere under hovedlovene eller under kategorien Andet. Efter at der er sket en udvidelse af mulighed for at registrere ydelsestyper, er det tilsvarende lykkedes at få reduceret andelen af registreringer i kategorien Andet.

Kommunerne har registreret en effekt ud for hver sag ved at sammenlægge to typer af registreringer: Tilbagebetalingskrav og/eller fremadrettet besparelse. Ved tilbagebetalingskravet registrerer kommunerne det bagudrettede økonomiske krav, der rejses mod en ydelsesmodtager, som har modtaget en ydelse uden at være berettiget hertil. Ved den fremadrettede besparelse registreres værdien af ydelsestoppet ud fra en fremskrivning af det beløb, som borgeren ville have modtaget, hvis ydelsen var fortsat i 12 måneder.

Kommunerne har desuden registreret hvilken henvendelseskanal, der har ført til, at en sag er opstået. Det sker for på sigt at kunne følge, hvilke veje der fører til, at der opstår en konkret mistanke om snyd med ydelser. Kommunerne registrerer tillige, om der er sendt oplysninger til andre myndigheder på baggrund af den kommunale kontrolsag.

2.3 Data fra kommunerne

I alt har 88 kommuner indsendt data til KL. Til sammenligning indsendte 91 kommuner data til KL ved målingen for hele 2016. Det er vurderingen, at de 88 kommuner er repræsentative for det kommu-

nale arbejde med sager på kontroltrin 3. På den samlede effekt er beløbet omregnet til at udgøre alle landets kommuner.

Der har, efter at kommunerne har indsendt data, været foretaget en grundig gennemgang af materialet for at sikre datakvaliteten. De indsendte data er bl.a. blevet vurderet i forhold til den enkelte kommunes befolkningstal og sociale profil, og på den måde har det været muligt at finde registreringer, som beroede på fejlindtastninger eller misforståelser.

2.4 Kommunernes og Den fælles Dataenheds opgørelsesmetode

I dataindsamlingen har kommunerne til KL indberettet det antal sager, de løfter. Tallet viser med andre ord antallet af sager, hvor der er foretaget et arbejde med at vurdere og visitere sagen, hvilket i nogle tilfælde fører til oprettelse af en kontrolsag og i andre tilfælde, at sagen bliver henlagt. Til sammenligning opgør Den Fælles Dataenhed det antal sager, hvor der oprettes en egentlig kontrolsag. Det samlede antal sager bliver derfor mindre i deres opgørelse. Det betyder, at kommunerne rapporterer, at Den Fælles Dataenhed som kanal giver 5.433 sager, hvoraf en stor andel udtages og lukkes kort efter og derfor ikke bliver til egentlige kontrolsager. Den Fælles Dataenhed opgør antallet af kontrolsager til 1.126 sager.

De to forskellige måder at opgøre sagsantallet på giver ikke anledning til betydelige forskelle i opgørelsen af det samlede provenu, hvilket skyldes, at tilbagebetalingskrav og fremadrettet besparelse forudsætter, at der oprettes en kontrolsag. At der imidlertid er en lille forskel på disse tal skyldes, at Den Fælles Dataenheds datagrundlag er 98 kommuner versus 88 hos KL. Der hvor der imidlertid ses en forskel er i provenu pr. sag, hvor et lavere sagsantal giver et større provenu pr. sag, eftersom gennemsnitstallet udregnes på forskellig sagsmængde.

Den Fælles Dataenheds 1.126 sager udgør en delmængde af KL's samlede sagsantal fra Den Fælles Dataenhed som kanal. Registreringen af kommunernes kontrolindsats viser dermed, at der foregår et bagvedliggende kontrolarbejde i vurderingen af sagernes omstændigheder. Det er på baggrund af denne indledende indsats, at de kontrolsager, der giver provenu, oprettes, hvorfor dette arbejde er relevant at medregne i opgørelsen af effekten af kommunernes kontrolarbejde.

Tabel 1: Oversigt over Kommunernes og Den Fælles Dataenheds opgørelse over registersamkørte sager

Data fra	Samlet antal registersamkøringssager der er vurderet af kommunerne*	Antal afsluttede kontrolsager	Samlet provenu, kr. 1000	Provenu pr. sag, kr. 1000	Hitrate
Kommunerne	2.716	NA	29.732	11.0	
DFD	NA	1.126	32.282	28.7	

*Både sager der vurderes, visiteres, og efterfølgende henlægges, samt sager, der fører til egentlige kontrolsager. Tallene i tabellen er reelle tal for 1. halvår 2017, og er ikke ganget op til hel-årseffekt.

2.5 Kvalitetssikring af data

Data er blevet kvalificeret gennem direkte dialog med kommunerne. Alle kommuner har været indbudt til informationsmøder i januar 2017, hvor kommunerne er blevet præsenteret for ændringerne i det skema, de indberetter i. Desuden er bruttoresultaterne blevet præsenteret for kommunerne på to netværksmøder, hvor i alt 73 kommuner har deltaget. Endelig har kommunerne fået en overordnet præsentation af resultatet af effektmålingen på de ERFA-møder, som KL i samarbejde med Udbetaling Danmark afholder i Udbetaling Danmarks centre. Kommunernes tilbagemeldinger sikrer en underbygning af resultaterne, samtidig med at der er blevet taget højde for kommunernes tilbagemeldinger i rapporten.

Enkelte kommuner har undladt at medtage sager uden effekt. Dermed påvirkes den procentdel af sager, der inden for de enkelte sagsområder giver anledning til en ændring.

Antallet af registreringer under kategorien Andet på ydelsestyper er løbende blevet reduceret i forhold til både baselinemålingen og tallene for hele 2016. KL har været i tæt dialog med kommunerne for at sikre en korrekt registrering, og det har bl.a. været taget op som et tema på de afholdte informationsmøder.

2.6 Indsatsen i kontrolenhederne

De data, som indgår i denne rapport, er ikke fuldt dækkende for kontrolenhedernes indsats. En del af deres arbejde er også at løfte sager for Udbetaling Danmark (§11-sager), samtidig med at kontrolenhederne også mange steder er ansvarlige for en del af de forebyggende aktiviteter, som iværksættes internt i kommunerne. Det vil fx ofte være kontrolmedarbejderne, der underviser deres kolleger i ydelsesenhederne i, hvad man skal være særligt opmærksom på i forhold til tildeling af ydelser og den opfølgende sagsbehandling. I visse kontrolenheder håndteres desuden særlige typer af adviser, som rent registreringsmæssigt er en sag på kontroltrin 2 (den løbende sagsopfølgning), men som alligevel giver store reguleringer for kommunen.

2.7 KL's initiativer på kontrolområdet

KL har i forbindelse med den Fælles Kommunale Digitaliseringsstrategi år 2016 - 2020 iværksat et projekt som består af 3 spor:

1. Gennemførelse af halvårlige effektmålinger på kontroltrin 3, og udgivelse af rapporter om resultaterne.
2. Udvikling af effektmål på kontroltrin 1 og 2 samt effektmålinger i pilotforløb. Dette kræver igangsættelse af en ny udvikling, som omfatter, at kontrolarbejdet skal implementeres på ydelsessagsbehandlingen, og at der fremadrettet skal foretages effektmålinger deraf, som kommer til at indgå i afrapporteringerne på kontrolindsatsen fra år 2018.
3. Der er udarbejdet nye tjeklister, som kommunerne kan anvende i forbindelse med virksomhedsbesøg, samt når de gennemgår kontanthjælpsansøgninger og sygedagpengeansøgninger. Desuden er der nu 78 kommuner med i det kommunale netværk for kontrolmedarbejdere, hvor der afholdes tre årlige møder.

03/ DE OVERORDNEDE RESULTATER AF KOMMUNERNES EFFEKT MÅLING

3.1. Effektmålingen første halvår 2017

Kommunerne har i første halvdel af 2017 behandlet 11.893 sager. Fremskrives dette til helårsindsats svarer det til ca. 24.000 sager. Dette vil i så fald være en stigning på knap 3.500 sager i forhold til 2016. De foreløbige resultater fra første halvår forklarer denne bevægelse med, at der i al væsentlighed løftes ca. 2.800 flere sager, der er startet internt i kommunen, ligesom der er en stigning på 1.300 sager fra Den Fælles Dataenhed (læs mere herom i afsnit 4).

Den forventede helårseffekt af kommunernes kontrolsager udgør samlet set en fremadrettet besparelse på 301 mio. kr. og et tilbagebetalingskrav på 70 mio. kr. Begge disse tal er større end de tilsvarende tal fra 2016. Den samlede forventede helårseffekt er således 371 mio. kr. for 2017. I 2016 udgjorde den samlede effekt 312 mio. kr., og de ekstra sager giver altså anledning til en forøgelse af effekten af det samlede resultat på 19% fra 2016 til 2017.

Opgjort til landstal for alle 98 kommuner bliver den samlede effekt 407 mio. kr. sammenlignet med de 323 mio. kr. i 2016. Det indikerer, at indsatsen forbedres løbende.

Når analyseresultaterne for år 2016 og år 2017 sammenstilles, fremgår det, at de overordnede tendenser er de samme og viser en fortsat positiv udvikling i antal behandlede kontrolsager. Særligt skal det bemærkes, at de registersamkørte sager for alvor har vundet indpas i kontrolarbejdet, idet de nu udgør en ¼ af alle sagerne:

- Lokalkendskab og et velfungerende samarbejde internt i kommunen er afgørende for en effektiv kommunal kon-

trolindsats. Det ses ved, at 48% af sagerne opstår i kommunen (enten fra kontrolenheden selv eller fra andre fagforvaltninger/institutioner). Disse sager tegner sig for 63% af den samlede effekt, som viser et lille fald i forhold til målingen for hele 2016, hvor den samlede effekt udgjorde 66%. Dette kan forklares ved, at sagerne fra Den Fælles Dataenhed har en højere hitrate end tidligere, og det påvirker det samlede billede på trods af, at kommunerne samlet set tager flere sager.

- Der er sket en stigning i antallet af de registersamkørte sager fra Den Fælles Dataenhed. De udgør nu 25% af kontrolsagerne, i 2016 lå tallet på 22%. Hitraten øges løbende, og der er sket en stigning på 5 procentpoint fra 9% i 2016 til 14% i 2017.
- Der er fortsat et stort potentiale i et tættere samarbejde mellem kommunerne og SKAT, politiet og STAR. Der er meget få sager fra disse myndigheder, men sagerne er gode og giver store afledte besparelser i kommunerne. Sagerne fra hhv. politi, SKAT og STAR udgør hver ca. 1% hvilket er et fald fra 2% i 2016.
- Fordelingen af sagsmængden tegner sig således: Kontant-hjælpsområdet (35%), Økonomisk Friplads (23%) og Sygedagpenge (9%).

Når data for 1. halvår 2017 omregnes til årstal, gives der en indikation af det samlede forventede sagsantal for hele 2017. Det kan

forventes, at der i 4.012 sager vil være en fremadrettet besparelse. Tilsvarende vil der være et tilbagebetalingskrav i 3.142 sager. Generelt er der enten registreret et tilbagebetalingskrav eller fremadrettet besparelse i 24,8% af de registrerede sager. Dette ligger ca. 3 procentpoint lavere end det tilsvarende tal fra 2016, men idet den samlede sagsmængde samtidigt forventes at stige, er forventningen fortsat, at effekten af kontrolindsatsen for hele 2017 vil være højere end den var i 2016.

De indledende resultater fra analysen af kommunernes arbejde på kontroltrin 3 viser således en generelt øget indsats. Kommunerne behandler flere sager, og effekten heraf er større. Dette er på trods af, at andelen af sager, hvor der findes en effekt, er en anelse mindre end det var tilfældet i 2016.

Disse sammenhænge sammenfattes i nedenstående tabel 1 nedenfor.

Tabel 2: Overordnede resultater af analysen

Overordnede resultater	2017 1. halvår	2017: opregnet til helårseffekt	2016
Antal unikke sager	11.065 stk	22.130 stk.	18.293 stk.
Antal sager i alt	11.893 stk.	23.786 stk.	20.344 stk.
Fremadrettet besparelse	150 mio. kr.	301 mio.	247 mio. kr.
Tilbagebetalingskrav	35 mio. kr.	70 mio.	64 mio. kr.
Effekt i alt	185 mio.kr.	370 mio.	312 mio. kr.
Effekt på årsbasis omregnet til alle landets kommuner	203 mio. kr.	407 mio. kr.	323 mio. kr.
Antal sager med fremadrettet besparelse	2.006 stk.	4.012 stk.	3.443 stk.
Antal sager med tilbagebetalingskrav	1.571 stk.	3.142 stk.	3.061 stk.
Antal sager med enten fremadrettet besparelse eller tilbagebetalingskrav	2.951 kr.	5.902	5.625 stk.
Fremadrettet besparelse pr. sag med besparelse	74.978 kr.	74.978 kr.	71.796 kr.
Tilbagebetalingskrav pr. sag med tilbagebetalingskrav	22.154 kr.	22.154 kr.	20.955 kr.

04/ KOMMUNERNES SAMARBEJDER MED INTERNE OG EKSTERNE MYNDIGHEDER

4.1. Samlet overblik over kanalerne

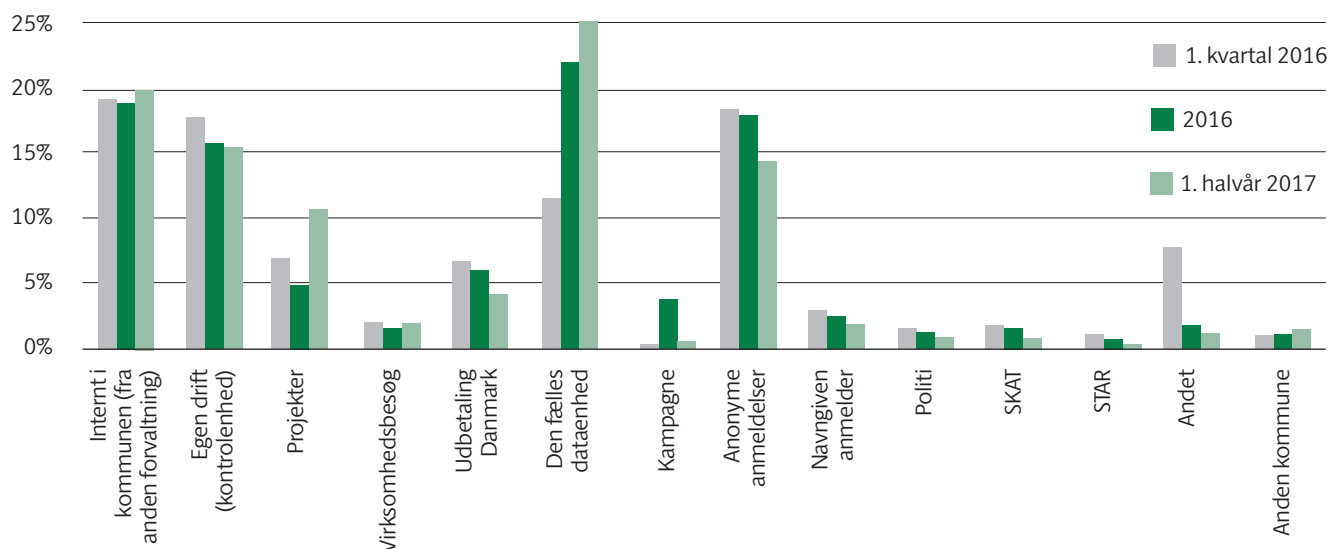
Nedenstående tabel 2 giver et overblik over de kanaler, som har ført til, at kommunernes kontrolsager er blevet rejst. Tabellen viser det samlede tilba-gebetalingskrav og den samlede fremadrettede

besparelse opnået fra hver kanal. Derudover fremgår det af tabellen, hvor stor en hitrate kanalerne har – dvs. andelen af sagerne fra kanalen, der har effekt – samt hver kanals gen-nemsnitlige effekt pr. kanal.

Tabel 3: Kanaler der leverer sager til kommunerne

Kanal	Andel af sager	Antal sager	Samlet tilbagebetalingskrav (1.000 kr.)	Samlet fremadrettet besparelse (1.000 kr.)	Hitrate	Gns. tilbagebetalingskrav pr. sag	Gns. fremadrettede besparelse pr. sag i kr.
Internt i kommunen (fra anden forvaltning)	20%	4.784	21.250	100.221	34%	4.876	22.997
Egen drift (kontrolenhed)	15%	3.564	15.744	65.299	50%	4.676	19.393
Projekter	11%	2.518	852	23.872	16%	351	9.822
Virksomhedsbesøg	2%	420	231	7.313	23%	574	18.215
Sager igangsæt i kommunen	48%	11.286	38.077	196.705	34%	3.607	18.633
Udbetaling Danmark	4%	988	4.199	3.615	11%	4.594	3.955
Den Fælles Dataenhed	24%	5.750	10.226	49.238	13%	1.882	9.064
Kampagne	1%	188	85	1.596	19%	483	9.068
Anonyme anmeldelser	16%	3.700	4.227	19.933	14%	1.317	6.212
Navngiven anmelder	2%	582	521	4.658	12%	987	8.826
Politi	1%	260	2.797	4.544	30%	11.510	18.699
SKAT	1%	182	2.779	2.808	37%	16.443	16.616
STAR	0%	100	3.285	491	88%	39.340	5.878
Andet	1%	352	1.612	9.590	58%	5.934	35.299
Anden kommune	1%	314	1.120	3.394	13%	3.815	11.563
Sum	100%	23.698	68.926	296.572	-	-	-
Samlet effekt i alt			371 mio. kr. ²				
Sager igangsæt i kommunen udgør % af samlet økonomisk effekt			63 %				

2) Tallene bliver samlet set 371 mio. kr. Der kan være en lille difference mellem de tal der er angivet på tabellen på s. 11 og ovenstående tabel. Dette skyldes at ikke alle sagerne er indsendt med angivelse af ydelseskategori. Det betyder at det ikke med i opgørelsen, mens det fortsat vil fremgå af den samlede oversigt på s. 11.

Figur 1: Kanaler der leverer sager til kommunerne (2016 vs. 2017)

Ovenstående figur 1 viser udviklingen i, hvilke kanaler der leverede sager til kommunen på de tre målinger.

Jævnfør tabel 2 resulterer følgende fire kanaler i flest sager:

1. Den Fælles Dataenhed (25%)
DFD er den kanal, der egenhændigt leverer flest sager. 25% af sagerne kom fra DFD i 2017 sammenlignet med 22% i 2016. Sagerne har en hitrate på 14%.
2. Internt i kommunen (20%)
Disse sager kommer fra kollegaer i kommunen, fx fra en ydelsesenhed eller jobcentret. Denne kanal giver ikke flest sager, men den giver samlet set det største tilbagebetalingskrav og den største frem-adrettede besparelse, hvilket svarer til tendensen i 2016. Sagerne har en hitrate på 37%.
3. Egen drift (kontrolenheden) (15%)
Kontrolenhederne selv er årsag til 15% af sagerne, og de har en hitrate på 50%. Lægger man de 15% sammen med andelen fra projekter, som kommunerne oplyser ofte er igangsat i af kontrolenheden som led i det almindelige kontrolarbejde, bidrager egen drift med næsten 27% af sagerne. I 2016 var tallet 21%.
4. Anonyme anmeldelser (15%)
Anmeldelser der fx kan være modtaget via kommunens Snyd-knap. Der er færre anonyme anmeldelser i 2017 end i 2016 (18%).

Sagstallet fra DFD er steget løbende i både sagsandel og hitrate. Således gjorde sagsandelen 22% for hele 2016 og nu 25% i første halvdel af 2017.

Der har i løbet af 2016 været gennemført en række informations- og ERFA-møder med deltagelse af Udbetaling Danmark, DFD, kommunerne og KL, og det arbejde er fortsat i 2017. Udviklingen viser en modning af samarbejdet, hvormed DFD løbende er blevet den vigtigste eksterne samarbejdspartner for kommunerne.

Der er en løbende og tæt dialog mellem DFD og kommunerne, bl.a. er der et formaliserede tilbagemeldinger på arbejdet med de registersamkørte sager. Ligeledes er der indledt samarbejde om at registersamkøre data på ansøgningstidspunktet og i den løbende sagsbehandling. Dette kan betragtes som et udtryk for, at man har nået et modenhedsniveau, hvor samarbejdet udvides til at omfatte nye områder.

Næsten halvdelen af alle sager (48%) er igangsat på kommunernes eget initiativ, hvilket fremgår af tabel 4.1. De sager der igangsættes af kontrolenhederne har en hitrate på 50% og udgør den højeste hitrate af alle de interne kanaler. Sagerne påbegyndes enten i kontrolenhederne, via projekter, på baggrund af virksomhedsbesøg eller som følge af henvendelser fra andre forvaltninger internt i kommunen. Sammenlignet med 2016 er dette en forøgelse på 6 procentpoint, hvilket vidner om en styrkelse af samarbejdet kommunernes interne kanaler imellem. Disse sager har også en høj hitrate på 34%.

Virksomhedsbesøg er stadig en interessant kanal. Kanalen giver få sager (2% af sagerne), men disse har fortsat en høj gennemsnitlig fremadrettet besparelse på 18.215 kr. pr. sag og en hitrate på 25%. Denne udvikling er i tråd med resultaterne fra 2016. Dog er hitraten faldet en anelse. I 2016 lå hitraten på 29%, og den er faldet til 25% i 2017.

Ligeledes i tråd med analysen fra 2016 kommer få sager fra de andre offentlige myndigheder Politi, SKAT og STAR (til sammen 2,3% af det samlede antal sager). Niveauet er faldet fra 2% til 1% af sagerne, der kommer fra de øvrige offentlige myndigheder. Der er det en beklagelig tendens, at samarbejdet med de øvrige offentlige myndigheder løbende forringes, fremfor det modsatte, eftersom disse sager har relativt høj hitrate og gennemsnitligt højt provenu.

4.1.1. Det interne samarbejde i kommunerne

I 2017 viser registreringerne, at samarbejdet på tværs af kommunen er blevet endnu tættere, og at det interne samarbejde fortsat udgør en væsentlig del af en effektiv kontrolindsats: kommunen som kanal spiller fortsat en afgørende rolle i arbejdet med at reducere fejludbetalinger og snyd. Dog er den samlede andel af den økonomiske effekt fra sager igangsat internt i kommunen faldet fra 66% i 2016 til 63% i 2017. Dette er imidlertid stadig en betydelig andel. Kommunernes gode lokalkendskab og tætte samarbejde på tværs af interne forvaltninger er derfor fortsat afgørende for det samlede antal af sager, og dermed for størrelsen på den samlede effekt af kommunernes kontrolarbejde

Mange kontrolenheder har derfor fokus på at styrke det gode samarbejde internt i kommunen, fx gennem undervisning af kollegaer. Undervisningen omhandler primært, hvad kollegerne skal være opmærksomme på for at være med til at yde en tidlig indsats mod fejludbetalinger og snyd.

Den ydelse som oftest stoppes eller reguleres som følge af "undringer" fra egen kommune er kontanthjælp. Denne ydelse udgør 37% af den samlede kommunale effekt. Ofte er det sager, der vedrører ukorrekte bopælsforhold. Dette understreger atter vigtigheden af et godt internt samarbejde mellem kontrolenheden, ydelsesafdeling og folkeregister for at yde en målrettet indsats mod fx fædrehoteller eller borgere på ukendt adresse.

4.1.2. Kommunernes videresendelse af sager til andre myndigheder

Nedenstående tabel 3 viser, at knap 88% af alle afsluttede sager bliver afsluttet i egen kommune uden, at der videresendes sager til andre myndigheder. Dette tal var ca. 79% i 2016, hvilket styrker den førnævnte pointe om den fortsatte vigtighed af det interne samarbejde i kommunen.

Udbetaling Danmark (UDK) er stadig den største samarbejdspartner, hvortil kommunerne i 2017 1.921 sager svarende til 8,7 % af det samlede sagsantal. I 2016 sendte kommunerne 3.163 sager til UDK, hvilket vil sige, at antallet af videresendte sager hertil er faldet med 39%. At færre sager videresendes er imidlertid en logisk konsekvens af, at flere sager afsluttes internt.

Det er en del af kontrolenhedernes opgave at sagsoplyse på vegne af Udbetaling Danmark på de ydelser, som Udbetaling Danmark er ansvarlige for (§11-sager). Årsagen til faldet i videresendte sager til Udbetaling Danmark kan skyldes, at der er kommet færre anmodninger om at sagsoplyse for Udbetaling Danmark.

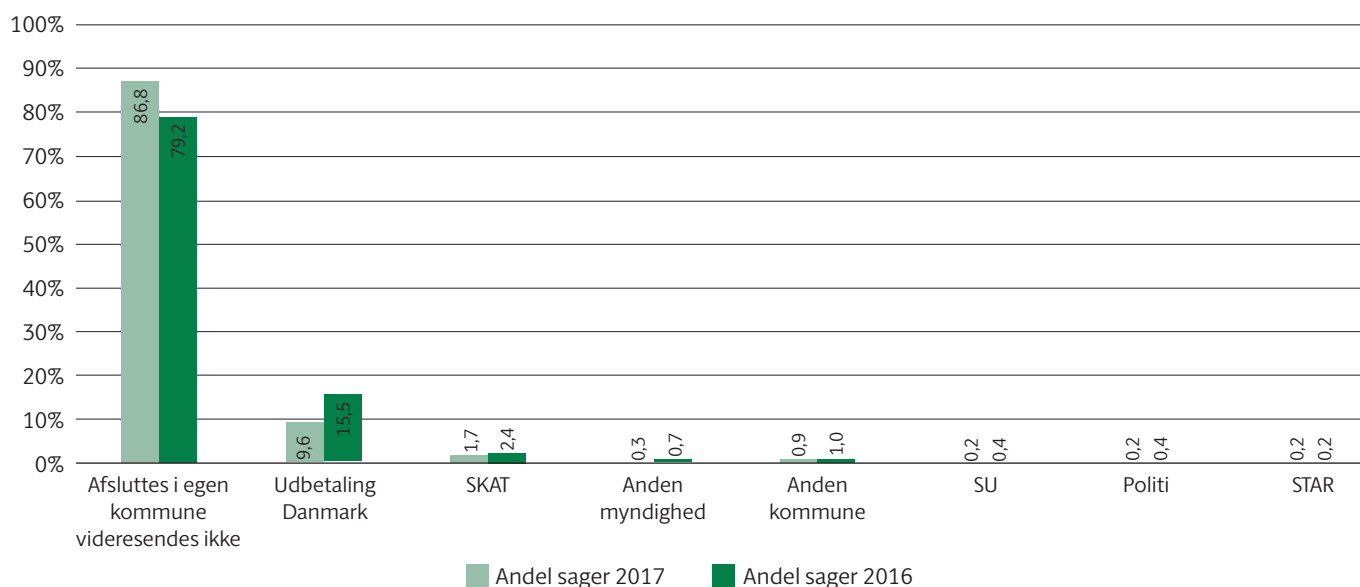
Det fremgår af tabellen, at videresendelse af "undringer" til de øvrige myndigheder fortsat er meget begrænset – 2,3% af sagerne videresendes samlet til SU, Politi STAR, og SKAT. I 2016 blev 2,4 % af sagerne videresendt til SKAT alene. Forskellen i det faktiske antal sager sendt til SKAT er imidlertid ikke meget stor, idet kommunerne som nævnt behandler flere sager i 2017 (377 sager forventes videresendt til SKAT i 2017 imod 493 sager i 2016).

Andelen af sager, der videresendes til andre kommuner, er stort set uændret fra 2016 til 2017. Dette kan indikere, at der fortsat er basis for at udvikle samarbejdet hen over kommunegrænserne.

Tabel 4: Antal sager kommunerne videresender til andre myndigheder

Videresendelse af sager til anden myndighed	Antal sager	Andel i procent
Afsluttes i egen kommune, videresendes ikke	19.428	87,9%
Udbetaling Danmark	1.921	8,7 %
SKAT	377	1,7 %
Anden myndighed	62	0,3%
Anden kommune	204	0,9 %
SU	42	0,2 %
Politi	44	0,2 %
STAR	34	0,2 %

Figur 2: Udviklingen fra år 2016 til år 2017 i sager som kommunerne videresender (%)

05/ ANALYSER PÅ YDELSESTYPER

Nedenfor analyses resultaterne af kontrolindsatsen på de tre store kommunale ydelsestyper: Kontanthjælp, Sygedagpenge og Økonomisk Friplads. Desuden gennemgås hvilke ydelsesområder, der giver de bedste sager, herunder tilbagebetalingskrav og fremtidig besparelse.

5.1. Kommunernes kontrol med de kommunale ydelsestyper

Af tabel 4 neden for fremgår det, at kontanthjælpssagerne udgør den største andel med 36% i 2017. I 37% af disse sager er der registreret en effekt. Sygedagpenge udgør 9% og Økonomisk Friplads 21%. Disse tal stemmer godt overens med resultaterne fra 2016.

For kontrolsager vedrørende Kontanthjælp er der sket en lille positiv udvikling i både antallet af sager, og i andelen af sager der giver en effekt. Således er andelen af det samlede antal sager på Kontanthjælp på samme niveau som i 2016, idet der er en svag stigning fra 35% til 36% af sagerne, mens andelen af sager med effekt er steget fra 36% til 37% fra 2016 til 2017.

Særligt gælder også det forhold, at mange af de borgere, der er på Kontanthjælp, modtager denne ydelse over en længere periode, nogle gange igennem en årrække, i modsætning til både Sygedagpenge og Økonomisk Friplads, som oftest kun udbetales i en begrænset periode. KL har udarbejdet en liste over indikatorer på Kontanthjælp for at understøtte sagsbehandlingen på ansøgningstidspunktet og i den løbende sagsbehandling. Listerne tilgængelige på KL's hjemmeside for effektmålinger.

For mange kommuner vil der være et uudnyttet potentiale i at styrke kontrollen og samarbejdet med jobcenteret på Sygedagpenge. KL har til det formål udarbejdet inspiration til gennemførelse af virksomhedskontroller til at understøtte kontrollen på dette område, som er tilgængelig på KL hjemmeside vedr. effektmåling.

På Økonomisk Friplads ligger antallet af kontrolsager i 2017 på samme niveau som i 2016. Dog er der sket et markant fald af sager, som giver en effekt, fra 2016 til 2017. Således var der i 2016 39% af sagerne, der havde en effekt, mens det er faldet til det halve i 2017.

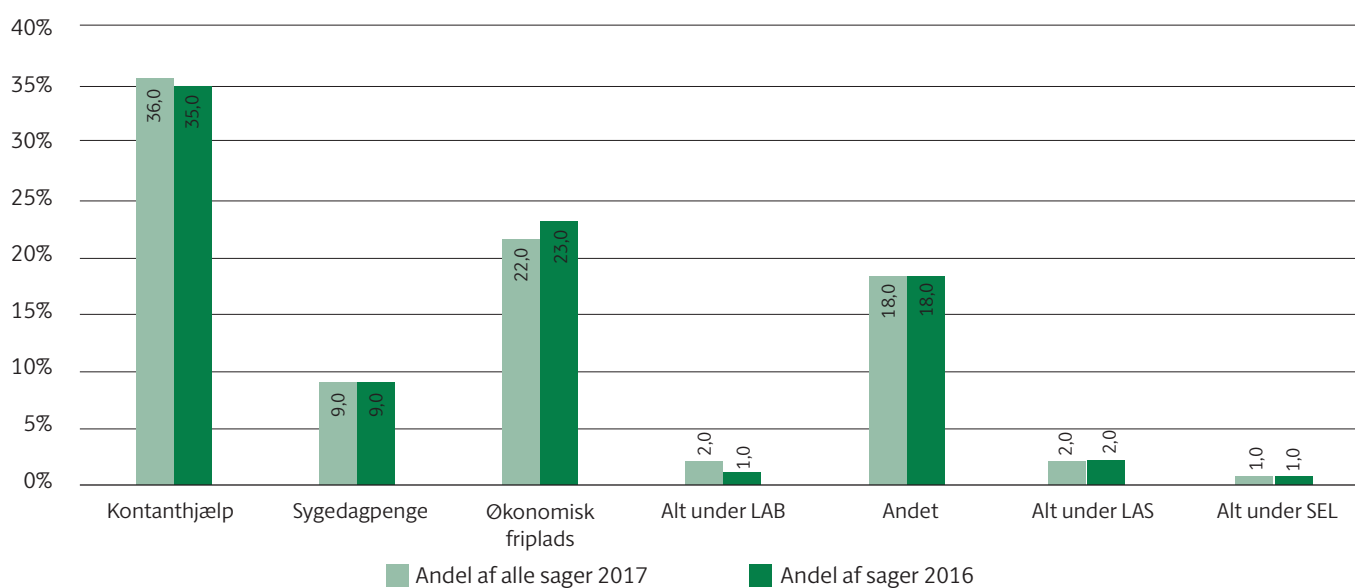
Forklaringen skal muligvis findes i, at det blev skrevet ind i dagtilbudsloven gældende fra 2016, at der sker automatisk regulering af Økonomisk Friplads ved hjælp af E-indkomstregistret. Det som kan være et udtryk for, at den løbende regulering virker, og det betyder, at det generelt er blevet sværere at snyde med denne ydelse. Dertil kommer, at der tidligere har været en generel udfordring med at løfte de såkaldte enligsager, hvortil Økonomisk Friplads er en ydelse, der oftest modtages af enlige.

Det kan samlet set betyde, at kontrolarbejde vedrørende Økonomisk Friplads i højere grad søges løftet via registersamkøring. Således at sagerne på Økonomisk Friplads i høj grad rejses på baggrund af et udtræk fra Den Fælles Dataenhed.

Tabel 5: Overblik over de kommunale ydelsestyper

Ydelsestype	Andel af alle sager 2016	Andel af sager med effekt 2016	Andel af alle sager 2017	Andel af sager med effekt 2017
Kontanthjælp	35%	34%	37%	35%
Sygedagpenge	9%	32%	9%	34%
Økonomisk Friplads	23%	39%	23%	21%

Figur 5.1: Udviklingen fra 2016 til 2017 i sager fordelt på ydelsestyper (%)

5.2. Effekten opgjort på ydelsestyper

Nedenstående tabel 5.1 viser sammenhængen mellem effekt og de forskellige ydelsestyper.

Som noget nyt i effektmåling af kontrolindsatsen for 2017 er der, efter et ønske fra kommunerne, sket en udvidelse af muligheden

for at tilføje ydelsestyper. Dog viser tabellen også, at det fortsat primært er de tre store ydelsestyper Kontanthjælp, Økonomisk Friplads og Sygedagpenge, som der registreres i effektmålingen.

Tabel 6: Overblik i kr. for de 3 største ydelsestyper

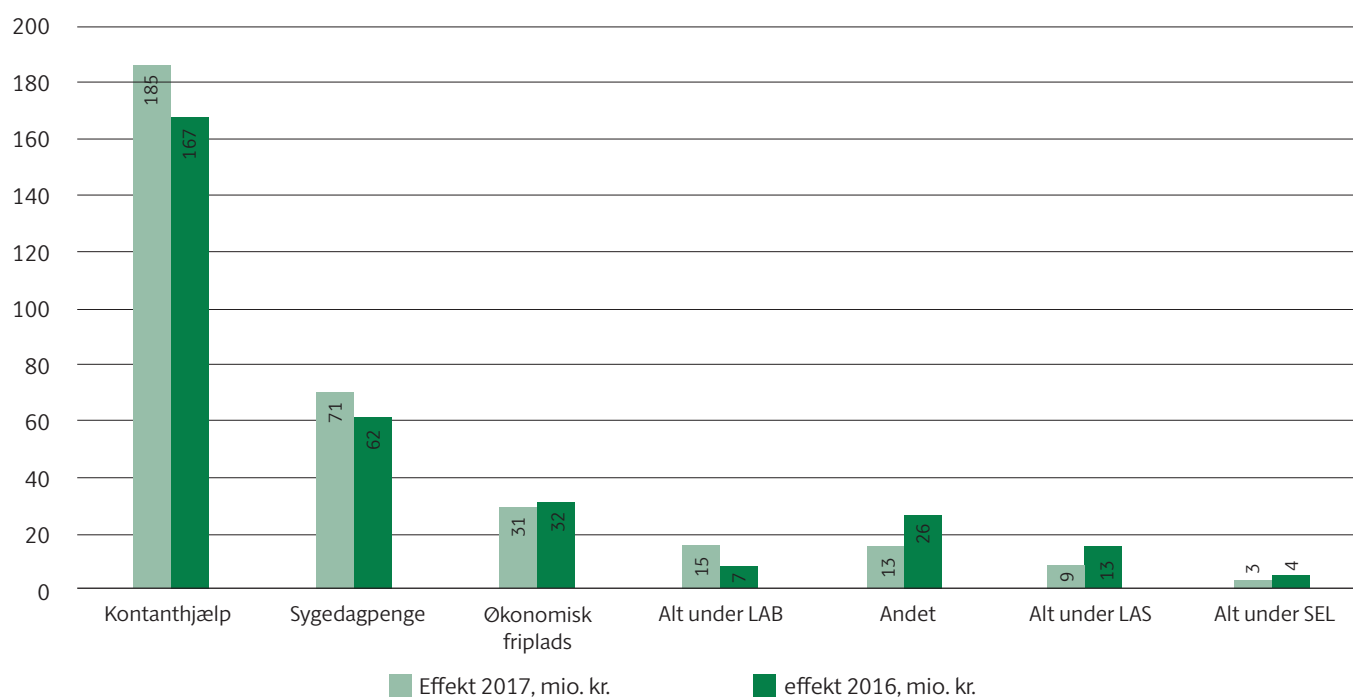
Ydelsestype	Gns. tilbagebetalingskrav pr. sag m. effekt	Gns. fremadrettet besparelse pr. sag m. effekt
Kontanthjælp	12.674	51.103
Sygedagpenge	11.213	89.761
Økonomisk Friplads	3.936	26.489

Med afsæt i de nedenstående data viser det et par meget interessante nedslag fx integrationsydelse, som udgør 3% af sagerne og har en effekt på 15 mio. kr.

Tabel 7: Effekten fordelt på ydelsestyper

Ydelsestype	Antal sager	Andel af alle sager %	Udgør andel af tilbagebetalingskravet %	Udgør andel af den fremadrettede besparelse %	Effekt mio. kr.
Kontanthjælp	4.155	37%	53%	49%	185
Andet	1.602	14%	6%	3%	13
Økonomisk friplads	2.634	23%	6%	9%	31
Sygedagpenge	1.036	9%	11%	21%	71
Andet under LAS	282	3%	5%	2%	9
Andet under LAB	189	2%	3%	4%	15
Andet under SEL	66	1%	1%	1%	3
Boligstøtte	239	2%	1%	1%	4
Fleksjobydelse	61	1%	1%	1%	4
Førtidspension	322	3%	4%	2%	8
Integrationsydelse	283	3%	3%	4%	15
Ledighedsydelse	19	0%	1%	0%	1
Pension	173	2%	2%	0%	2
Ressourceforløbsydelse	95	1%	3%	2%	9

Figur 4: Udviklingen fra 2016 til 2017 i sager som kommunerne videresender (mio. kr.)

06/ HVORDAN BLIVER DER SNYDT (SAGSTYPER)

På nedenstående tabel ses, hvordan sagerne fordeler sig inden for de enkelte sagstyper, og dermed hvilke snydmønstre der er registreret på. Desuden viser tabel 6, hvordan de efterfølgende reguleringer gennemsnitligt fordeler sig på sager, hvor der er et tilbagebetalingskrav og/eller en fremadrettet besparelse. Dermed er sager, der er henlagt uden provenu ikke medtaget i gennemsnitsberegningerne i tabellen.

Tabellen viser desuden fordelingen på de forskellige snydmønstre for de sager, der har resulteret i en regulering. I alt resulterer 3.138 sager i et tilbagebetalingskrav og 4.021 sager i en fremadrettet besparelse.

Når tallene for hele 2016 sammenholdes med baselinemålingen, tegner der sig et næsten uændret resultat. Der er dog en generel fremgang på sager, der registreres som beskæftigelsesforhold.

Af tabellen ses også, at sagsantallet inden for hver kategori ikke nødvendigvis er en indikator for, hvor mange sager, der resulterer i et tilbagebetalingskrav og fremtidig besparelse. Fx udgør enligsager 24% af det samlede sagsantal, men da de er svære at løfte er det kun få af sagerne, der afsluttes med et tilbagebetalingskrav eller en fremadrettet besparelse.

På enligsager udgør det gennemsnitlige tilbagebetalingskrav 16.363,- kr. pr. sag, og den fremadrettede besparelse udgør i gennemsnit 30.542,- kr. pr. sag. Den samlede effekt udgør 36 mio. kr. Vurderingen af hvorvidt en borger er enlig afhænger af andet end

blot bopælsregistreringen, og dermed kan det være svært at påvise, om en borger skal modtage ydelser som enlig eller samlevende.

I regi af Styregruppen for Effektivisering og Kontrol (SFK) under Digitaliseringsstyrelsen er der nedsat en arbejdsgruppe, som aktuelt analyserer på, om enligbegrebet kan ændres, således at det bliver mere objektivt og lettere forståeligt. KL indgår i denne arbejdsgruppe. Det er ønsket på sigt at arbejde ud fra et husstandsbegreb frem for det nuværende enligbegreb.

Bopælsforhold udgør 26% af sagstyperne og er dermed den sagsstype, der er årsag til igangsættelse af den største andel af sagerne. Som det fremgår af tabel 6, fører langt de fleste sager til, at der blot sker et ydelsesstop, idet det sker i 822 af sagerne, hvorimod at der kun stilles krav om tilbagebetaling i 174 af sagerne. Det gennemsnitlige tilbagebetalingskrav udgør 27.564,- kr. pr. sag. Det gennemsnitlige tilbagebetalingskrav udgør 82.751,- kr. pr. sag, og samlet set udgør Bopælsforhold en samlet effekt på 73 mio. kr.

En anden meget væsentlig sagstype er Beskæftigelsesforhold, som udgør 22% af sagerne. Her er der 1.006 sager med et tilbagebetalingskrav og de giver i gennemsnit en effekt på 21.000,- kr. pr. sag. Mens tilbagebetalingskravet i gennemsnit udgør 100.925,- kr. i sager med tilbagebetalingskrav. Der er 700 sager med en fremadrettet besparelse, hvor denne udgør en fremadrettet besparelse på 110.650,- kr. pr. sag. Den samlede effekt udgør 140 mio. kr. og er dermed den sagstype, der udgør den højeste andel af effekten.

Udlandsforhold udgør blot 6% af de samlede sager, hvilket er en tilbagegang fra 9% i 2016. Dog har de gennemsnitligt 43.205,- kr. i tilbagebetalingskrav pr. sag, hvilket er en væsentlig forøgelse fra 2016. Den fremadrettede besparelse udgør 67.192,- kr. Det udgør en samlet effekt på 37.7 mio. kr. I disse sager spiller kommunens folkeregister en stor rolle, og der er, som tallene viser, en forholds- mæssig stor besparelse og et stort tilbagebetalingskrav ved at løfte disse sager.

Sager om indkomst/formue udgør 17% af sagerne. Der er 19.338,- kr. i gennemsnitlig tilbagebetalingskrav og hele 99.839,- kr. i gennemsnitligt fremadrettet besparelse. Disse andele er højere end ved sidste måling og giver en samlet effekt på 65 mio. kr.

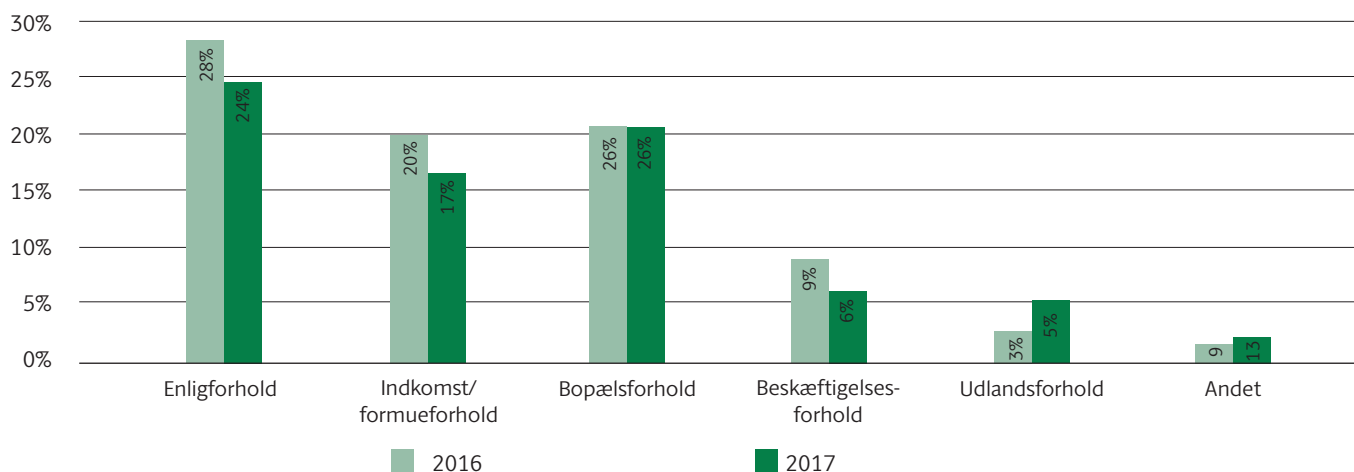
At tilbagebetalingskravene er så store på dette område kan skyldes, at der fx ikke er oplyst om arv eller indtægter. Disse sager vil typisk blive løftet i forbindelse med, at der findes dokumentation, der kan underbygge sagen. Hermed er muligheden for at rette et tilbagebe- talingskrav mod borgeren langt bedre, end det fx er i enligsager.

Det overvejes, hvordan disse sagstyper kan understøttes gennem registersamkøringer, Således arbejdes der i regi af Den Fællesoffent- lige Styregruppe for Fejludbetalinger og Kontrol (SFK) for at ana- lysere mulighederne for tilvejebringelse af hyppigere formuedata bl.a. fra banker og pengeinstitutter.

Tabel 8: Overblik over sagstyper og andele af sager

Sagstype	Andel af sager	Samlede andel af tilbagebetalingskravene			Samlede andel af den fremadrettede besparelse			Samlet ekket i mio. kr. omregnet til helårseffekt
		Antal sager	Mio. kr.	Gennemsnit pr. sag	Antal sager	Mio. kr.	Gennemsnit pr. sag	
Enligforhold	24 %	302	5 mio.	16.368	1.020	31 mio.	30.602	36
Indkomst/formueforhold	17 %	908	18 mio.	19.338	480	48 mio.	99.839	65
Bopælsforhold	26 %	174	5 mio.	27.564	822	68 mio.	82.751	73
Beskæftigelsesforhold	22 %	1.006	21 mio.	21.071	1.176	119 mio.	100.925	140
Udlandsforhold	6 %	370	16 mio.	43.205	324	22 mio.	67.192	37.7
Uoplyst ferie	2 %	280	3 mio. kr.	9.417	48	3 mio.	54.883	5.3
Andet	4 %	98	2 mio.	24.611	142	10 mio.	71.310	12.8
Sum	100 %	3.138	70 mio.	-	4.012	300 mio.	-	370

Figur 5: Udviklingen fra år 2016-2017 fordelt på sagstyper

KL

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S
Tlf. 3370 3370
kl@kl.dk
www.kl.dk